

POSTANOWIENIE

28 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 28 lipca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa E. spółki akcyjnej w W.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 24 listopada 2021 r., VII AGa 2190/18,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą i drugą spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć

rozstrzyganiu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 czerwca 2008 r., akt III CSK 104/08, nie publ.; z 28 marca 2007 r., akt II CSK 84/07, nie publ.).

Skarżąca przedstawiła wątpliwości ujęte w pytaniach: „czy w przypadku braku implementacji do krajowego porządku prawnego całości Dyrektywy (tu: konkretnie Dyrektywy MIFID) i stosowania przez Sąd „odpowiednio” obowiązków i standardów wynikających z Dyrektywy, podmiot może być obciążany w oparciu o proeuropejską wykładnię prawa krajowego szerszymi obowiązkami informacyjnymi i wymogami prawnymi aniżeli podmioty, co do których nastąpiło pełne i całościowe wdrożenie danej Dyrektywy (w której zakres obowiązków informacyjnych jest tożsamy dla wszystkich instytucji finansowych), a zarazem sprzecznie z przepisami prawa będącymi efektem ich wdrożenia - a w tym, czy Sąd stosując „odpowiednio” nieimplementowane Dyrektywy MIFID, mógł zastosować inne wymogi kwalifikacji

Klienta Profesjonalnego / Branżowego, aniżeli te wynikające z przepisów prawa krajowego będących częściowym wdrożeniem Dyrektyw MIFID?; czy oceny ekwiwalentność wzajemnych świadczeń stron dokonywać można wyłącznie z punktu widzenia wyceny ekonomicznej zawartej umowy dokonywanej ex post (bez ustalenia, jakie są świadczenia stron i które z nich traktują jako wzajemne), czy też o ekwiwalentności przesądza subiektywne przekonanie stron na dzień zawarcia umowy o wzajemnej korelacji świadczeń? (art. 487 § 2 k.c.) - a także, co jest świadczeniem wzajemnym stron w umowie opcji walutowej, które powinno podlegać porównaniu pod kątem ekwiwalentności?; czy w przypadku zobowiązania podzielnego jedna i ta sama czynność prawna może być jednocześnie odnowieniem i spełnieniem dotychczasowego świadczenia, czy też należy przypisywać poszczególne części świadczenia podzielnego do części objętej nowacją oraz do części będącej spełnieniem pierwotnego świadczenia?”.

Przedstawione przez skarżącą kwestie nie odzwierciedlają istotnych zagadnień prawnych. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ. i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04 - nie publ.).

Ubocznie należy zauważyć, że Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż standard informacyjny spoczywający na podmiotach oferujących instrumenty finansowe jest determinowany przez akty prawa unijnego, tj. dyrektywę 2004/39/WE oraz wykonawczą wobec niej dyrektywę 2006/73/WE. Z aktów tych, których jednym z celów jest ochrona inwestorów, wynika m.in. obowiązek udzielania klientom rzetelnych, niebudzących wątpliwości i niewprowadzających w błąd informacji dotyczących instrumentów finansowych i proponowanych strategii inwestycyjnych, przy czym informacje te powinny obejmować stosowne wytyczne oraz ostrzeżenia o ryzyku. Informacje te powinny być skonstruowane tak, aby potencjalni klienci

mogli zrozumieć charakter i ryzyko związane z oferowanym instrumentem finansowym i podjąć świadome decyzje; powinny być ponadto przekazywane w ujednoliconym formacie (art. 19 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE). W judykaturze Sądu Najwyższego dotyczącej umów opcji walutowych za utrwalone można uznać stanowisko, że postanowienia dyrektywy 2004/39/WE powinny stanowić wykładnik standardu powinności informacyjnych banku w zakresie ryzyka kontraktowego w odniesieniu do terminowych operacji finansowych (art. 5 ust. 2 pkt 4 pr. bank.), w tym opcji walutowych, także przed jej wdrożeniem (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2017 r., II CSK 845/16, nie publ.).

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(M.K.)

r.g.

